

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့်
လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်
အစီရင်ခံစာ

ကြာကန်ကျေးရွာ

တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း
တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ ဖိတ်ဆက်ခြင်း:Error! Bookmark not defined.

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်-----၃
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်-----၃
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း-----၄

၂။ ကြာကန်ကျေးရွာ၏အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်-----၆
- ၂.၂ ကြာကန်အကြောင်း-----၆
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ-----၈
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)-----၉
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း-----၁၅
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီနို-----၁၇
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ-----၂၀
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း-----၂၂
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၅
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၈
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ-----၂၈
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ.....၂၉
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ-----၃၀
- ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၁

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း-----၃၂

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း-----၃၃

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)-----၃၅

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)-----၃၆

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)-----၃၈

၇။ နိဂုံးချုပ်-----၃၉

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း -----၄၀

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်ကြာကန်ကျေးရွာ၊ တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု၏ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျ ရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤချောင်းခွကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ချောင်းခွကျေးရွာ၊ ရှုမ္မငယ်အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ
ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်
တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု-
စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက
လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊
စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ
ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်
အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့်
ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ
အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ကြာကန်ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ကြာကန်ကျေးရွာသည် တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ အနောက်ဘက် မိုင် (၁၇-၃၅လုံး)
ခန့်အကွာ မိတ္ထီလာ - ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၃)
ဖာလုံခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် လက်ပံအိုင် (ရှေ့)ကျေးရွာ၊
အနောက်ဘက်တွင်ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် တပျော်ကျေးရွာနှင့် တောင်ဘက်တွင်
လက်ပံအိုင် (နောက်) ကျေးရွာတို့ တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ်အဝန်းမှာ ပေ
(၈၀၀)ပတ်လည် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ရာသီဥတုရှိပါသည်။
ကြာကန်ကျေးရွာသည် မိုးရာသီတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် မြေသားလမ်း ၂ လမ်းရှိရာ
ထိုမြေသားလမ်းများမှာ နှုန်းမြေဖြစ်သောကြောင့် သွားလာရေးခက်ခဲမှုများ ရှိပါသည်။

၂.၂ ကြာကန်ကျေးရွာအကြောင်း

ကြာကန်ကျေးရွာသည် တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
တွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ အနောက်ဘက် မိုင် (၁၇-၃၅လုံး) ခန့်အကွာ မိတ္ထီလာ -
ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၃) ဖာလုံခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။
အရှေ့ဘက်တွင် လက်ပံအိုင် (ရှေ့)ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင်ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၊ မြောက်
ဘက်တွင် တပျော်ကျေးရွာနှင့် တောင်ဘက်တွင် လက်ပံအိုင် (နောက်) ကျေးရွာတို့ တည်ရှိ
ပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ်အဝန်းမှာ ပေ (၈၀၀)ပတ်လည် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ရာသီဥတုရှိပါသည်။ ကြာကန်ကျေးရွာသည် မိုးရာသီတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအနေဖြင့် မြေသားလမ်း ၂ လမ်းရှိရာ ထိုမြေသားလမ်းများမှာ နန်းမြေဖြစ်သောကြောင့် သွားလာရေးခက်ခဲမှုများ ရှိပါသည်။

လူမှုရေး - လူဦးရေ (၃၈၅) ဦးနှင့် အိမ်ထောင်စု (၆၀) စုရှိပြီး ကျား (၂၀၀) ယောက်၊ မ (၁၈၅) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားကိုသာ ပြောဆို သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကိုနှစ်စဉ်ပြုလုပ် ကျင်းပကြ သည်။

ပညာရေး - ကြာကန်ကျေးရွာတွင် ဘုန်းတော်ကြီးသင် မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းသာရှိသည်။ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသူ/သားပေါင်း (၃၅) ဦး သင်ကြားလျက်ရှိသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းတက်ရောက်မှုတွင် ကျောင်းသူ/သားပေါင်း (၄၀)ဦးမှာ ရွာနှင့် ၃-မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော အ.ထ.က (၆)၊ ဖလံကျင်းကျောင်းသို့ သွားရောက်သင်ကြားရသည်။

စီးပွားရေး - အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အဓိကထွက်ကုန်မှာ နမ်း၊ဝါ၊ငရုပ်နှင့်ပဲစဉ်းငုံတို့ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့သည် ကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် အဓိကမြို့ ဖြစ်သည်။

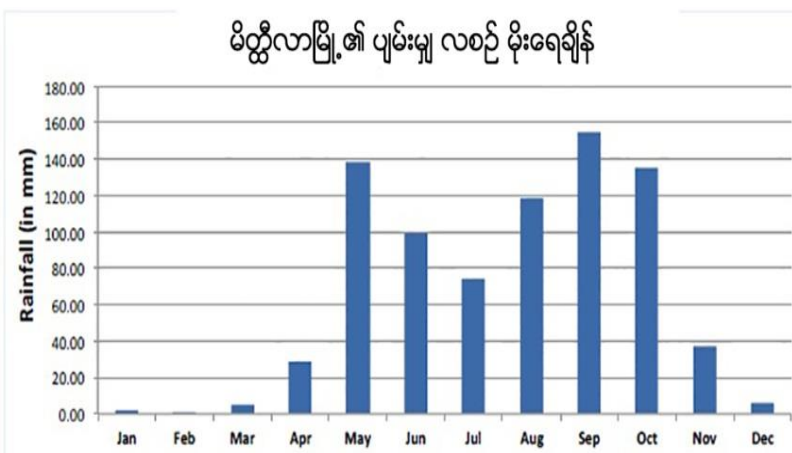
ကျန်းမာရေး - ကြာကန်ကျေးရွာတွင် အရံသားဖွား သင်တန်းဆင်း ဆရာမတစ်ဦးရှိသည်။ သာမန်ဖျားနာမှု ရှိခဲ့ပါက ကြာကန်ကျေးရွာနှင့် ၁-မိုင်ခန့်ဝေးသော တပျော်ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသရသည်။ အရေးပေါ် အခြေအနေဖြစ်ပေါ်လာပါက ၁၇-မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော မိတ္ထီလာမြို့ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံ (သို့မဟုတ်) ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံများတွင် ကုသမှုခံယူရသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်- ကြာကန်ကျေးရွာသည် အပူပိုင်းဇုန်တွင် တည်ရှိခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ် ပူပြင်းမှုဒဏ်အား ခံစားရလေ့ရှိသည်။ ပူပြင်းသောရာသီမှာ မတ်လမှဇွန်လအထိမှာ ပူပြင်းမှု လွန်ကဲသောဒဏ်ကြောင့် ကလေးအများစုမှာ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော၊ မျက်စိနာခြင်း၊ အသက်ကြီးသောသူများတွင် ဦးနှောက်လေဖြတ်ခြင်းများ ကြုံတွေ့ခံစားရသည်။ တိရိစ္ဆာန်များတွင် နွားများမှာ ခွါနာ/လျာနာ၊ ဆီးအောင့်ခြင်း ရောဂါလက္ခဏာများခံစားရသည်။ မိုးဦးကာလတွင် မိုးဦးအဝင်နောက်ကျခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးတွင် အချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ မိုးနှောင်းကာလတွင် မိုးများစွာရွာသွန်းမှုကြောင့် သီးနှံများ အရည်အသွေး မမှီခြင်းများအား ကြုံတွေ့ခံစားရသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော မြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် မြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

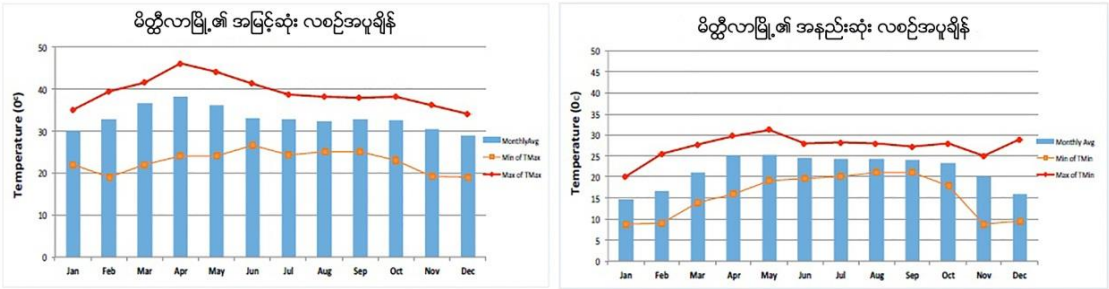

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြောက်သွေ့ ဒေသရှိ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိ မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ပုံ၅၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည် မေလနှင့် စက်တင်ဘာလတို့တွင် အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် ၈၀၀ မီလီမီတာသာ ရရှိသောကြောင့် မြို့သည် လေ့လာခဲ့သော မြို့နယ်များတွင် မိုးရေချိန် အနည်းဆုံး ရရှိသော မြို့ဖြစ်သည်။

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာ မြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များ အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၆။ မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(လာ) အပူချိန်၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေ့ အပူချိန်နှင့်ညီအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင်နေ့နှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အေး အေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

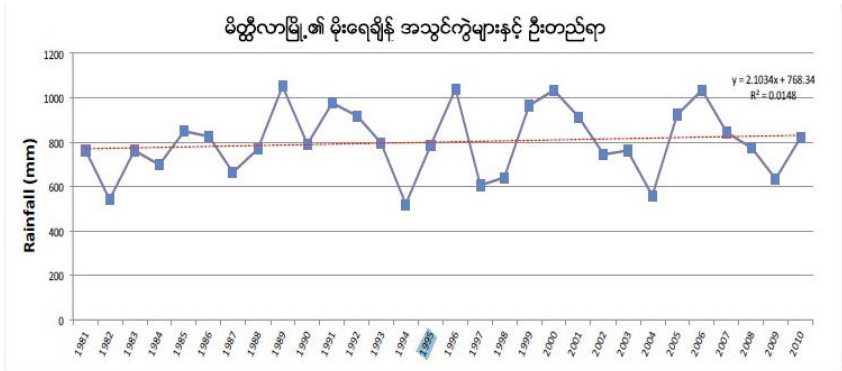
၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
မိုးရွာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစုံစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစုံစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစုံစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာ

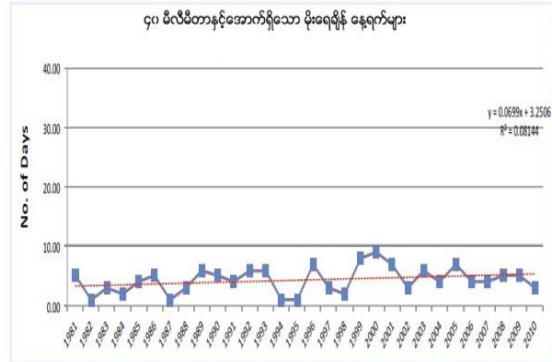
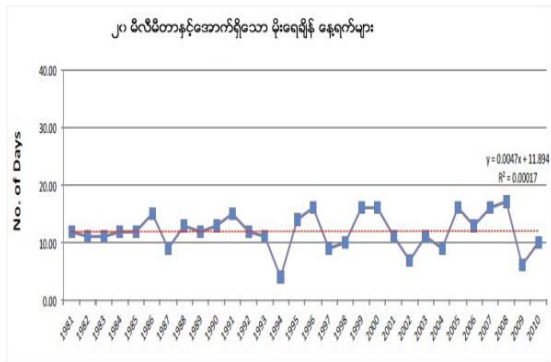

ပုံ ၇။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ၁၉၈၁-

၂၀၁၀ခုနှစ်အတွင်းမိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။ အချက်အလက်များသည်နှစ် (၃၀) အတွင်းနှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကိုဖော်ပြသည်။ အခြောက်သွေ ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ခုနှစ်နှင့်အစုံစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၈၉ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

မှတ်သားမိသည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သား ခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာ ကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မိလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန် နေ့ရက်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်ငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ _>ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁)မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

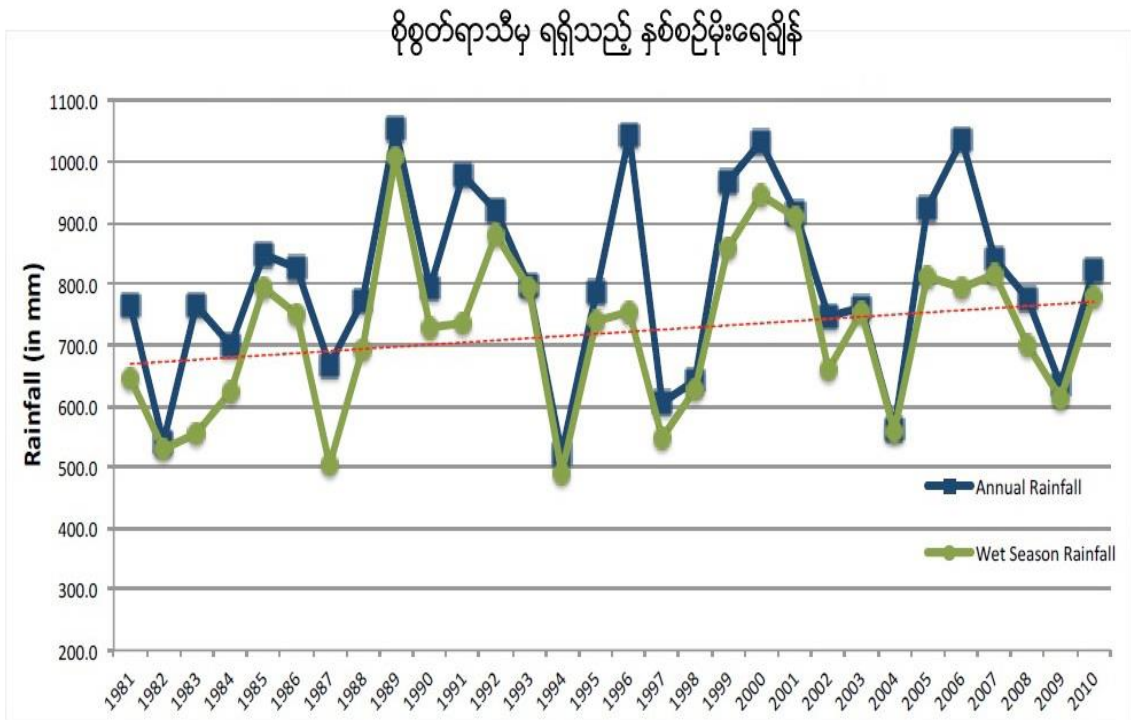
ဇယား ၂၊မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ၃ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိုဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

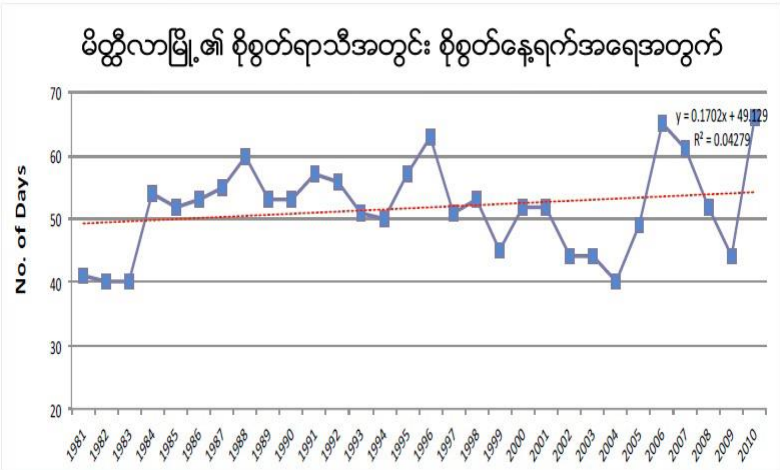

ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင်

၈၈၀မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုး ရေချိန်များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေ ချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀ မီလီမီတာထက် ကျော်လွန် သောမိုးရေချိန်များကိုတိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယ အခြောက်အသွေဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန် သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

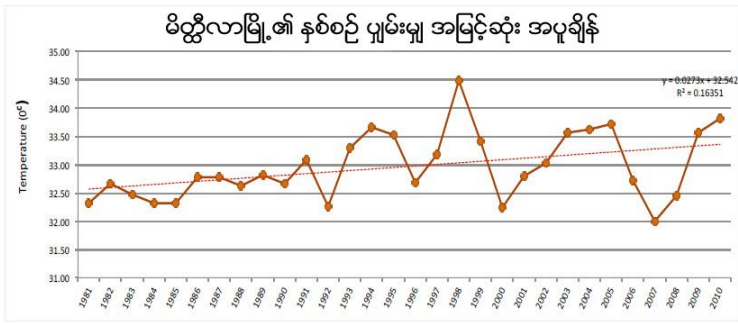
ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုမြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့် အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန် အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉) ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

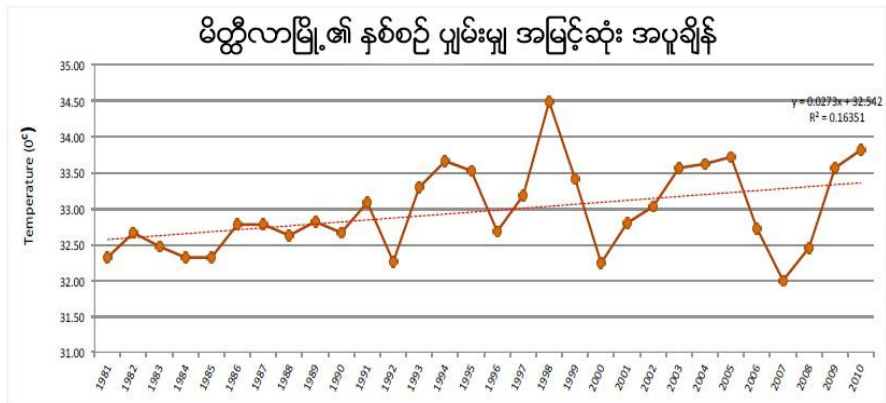
ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန် ၃၃ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဧပြီ) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဧပြီ၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဧပြီလနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့် ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ

ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါကဏ္ဍတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။
 ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး
 ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။

၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။
 သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့်
 ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ
 ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်
 (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁
 (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။
 ညပေါင်း၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို
 ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။
 စုစုပေါင်း (၆) သည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ
 မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင်
 ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ကြာကန်ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ယေး၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု နှင့်	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	ရေကြီးခြင်း (မိုးကြီးခြင်း)	၂၀၀၀-၁	သီးနှံများ ပျက်စီးသွားခြင်း	ငွေများဆုံးရှုံးခြင်း
၂။	အပူချိန်များခြင်း (မိုးနည်း)	၂၀၀၉	သီးနှံမစိုက်ရခြင်း	ကလေးနှင့်သက်ကြီးရွယ်အို
၃။	မိုးသီးများကျခြင်း	၂၀၀၃	သီးနှံများပျက်စီးခြင်း၊ အိမ်များပျက်စီးခြင်း၊ သတ္တဝါများသေကြေခြင်း	အကြွေးတင်ခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွားရခြင်း
၄။	မိုးနည်းခြင်း	၂၀၁၄	သီးနှံစိုက်နောက်ကျခြင်း၊ သီးနှံမရခြင်း	စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း၊ ကျောင်းသားများကျောင်းတက်သူ နည်းပါးခြင်း

၅။	အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	၂၀၁၆	နွားစာများရှားပါးခြင်း (ရောဂါများဖြစ်ခြင်း)	ငွေကုန်ကျမှုများခြင်း၊ အကြွေးများတင်ခြင်း
----	---------------------	------	--	--

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ တပျော်အုပ်စု၊ ကြာကန်ကျေးရွာ၏ သမိုင်းအကြောင်းပြမြေပုံကို ကိုလိုင်းဝင်းစိုးမှ မြေပုံ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို စတင်ရှင်းပြပြီး ကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ခုနှစ်များအား အရင်စတင်စဉ်းစားခိုင်းပါသည်။

၂၀၀၀-၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ကြာကန်ကျေးရွာသည် မိုးများခြင်း၊ မိုးသီးများကျခြင်း၊ ချောင်းရေများကြီးခြင်း ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ မိုးများခြင်းကြောင့် သီးနှံများပျက်စီးခြင်း၊ ယာကွက်များပျက်စီးခြင်း၊ သီးနှံများအသစ်များ ထပ်မံ စိုက်ရခြင်းများဖြစ်သည်။ မိုးများခြင်းကို ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာသူ/သားများ ပူးပေါင်းကာ ဝိုင်းဝန်း၍ အတူတကွ ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အပူချိန်များပြီး မိုးနည်းခြင်းကြောင့် မိုးရေလုံလောက်စွာမရခြင်း ကြောင့် သီးနှံများ စိုက်ပျိုးချိန်နောက်ကျခြင်း၊ သီးနှံများမစိုက်ရခြင်း၊ ကလေးနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် မိုးသီးများကျရောက်သွားခြင်းကြောင့် သီးနှံခင်းများ ပျက်စီးသွားခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားရခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ သေကြေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မိုးသီးကျခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တာကို အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့များမှ အပျက်အစီးများကို ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် မိုးနည်းခြင်းကြောင့် မိုးရွာချိန်ကြောင့် သီးနှံများစိုက်ချိန်နောက်ကျခြင်း၊ သီးနှံများမရခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များသေခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွားရခြင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အပူချိန်လွန်ခြင်းကြောင့် နွားစာများရှားပါးခြင်း၊ သီးနှံများစိုက်ချိန်နောက်ကျခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ ကလေးများ ဖျားနာခြင်း၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုများ ဆေးရုံများတက်ရခြင်း၊ ငွေကုန်ကြေးကျခြင်း၊ အကြွေးများတင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

မိုးများမှာ (၂) နှစ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မိုးနည်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်မှာ (၉) နှစ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ မိုးများ နည်းသော နှစ်များတွင် ကျေးရွာသူ/သားများမှာ ပြောင်းဖူးများ ပြုတ်စားရခြင်းဖြစ်ခြင်း၊ မိသားစုလိုက်ပြောင်းရွှေ့ ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းကြောင့် အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း၊ သီးနှံ ပျက်စီးသွားခြင်း၊ ဝင်ငွေလျော့နည်းခြင်း၊ အကြွေးများတင်ခြင်း၊ ငွေတိုးများယူရခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်

မိတ္ထီလာမြို့၊ ၄၀၁၁ ၊ တစ်ယှက်တည်း ၊ ကြာကန်ကျေးရွာ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်

အကြောင်းအရာ	တနင်္ဂနွေ	တနင်္လာ	အင်္ဂါ	ဗုဒ္ဓဟူး	သောတနင်္ဂနွေ	စနေ	တနင်္လာ	အင်္ဂါ	ဗုဒ္ဓဟူး	သောတနင်္ဂနွေ	စနေ	တနင်္လာ	အင်္ဂါ	ဗုဒ္ဓဟူး	သောတနင်္ဂနွေ	စနေ	
ရာသီဥတု အခြေအနေ																	
ပျက်စီးခြင်းအခြေအနေ	အစား		၇၇၇၇				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ပဲစဉ်းငုံ		၇၇၇				-	-	မ				-	-	-	-	-
	ဝါ						လက်ဖြင့်	ကောက်	ကောက်	-	-	-	-	-	-	-	-
	ငရုတ်						ပွတ်ချွတ်	ဆတ်ချွတ်	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ပဲအချိုးချို						ပိုက်	ပေါင်မာင်	ဆေးလျှော်	ပိုက်	အိမ်	-	-	-	-	-	-
	ကျက်						ပိုက်	-	-	အိမ်	-	-	-	-	-	-	-
မွေးမြူရေး	ခွေး											မွေး		-	-	-	-
	ဆိတ်																ကုန်းမြို့
	ကန်	အကောင်မ					ကောင်										ကောင်
	ကြက်	ကြံ	၃	၃	ပေါက်	-	-	၃	၃	ပေါက်	-	-	-	-	-	-	၃
ဝမ်းအာရုံအခြေအနေ																	
ဆောက်တူး ရေ																	
မျက်စာစီးဝင်စွဲ - ပဲအချိုး																	
ကုန်း - ကြာကန် (တက ခုနှစ်ကျော်)																	
တက်ရောက်စွဲ - ကျား (၆၅) မ (၇၅) ဝေ																	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာတွင် အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအနေဖြင့် တောင်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး မွေးမြူရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းအနေဖြင့် နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ နေကြာ၊ ပဲ အမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

ငရုတ်ကို တန်ခူးလတွင် ပျိုးထောင်၍ ကဆုန်လမှာ ယာထွန်ထယ်ထိုးပြီး စိုက်ကြပါသည်။ နယုန်လတွင် နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံများကို စိုက်ကြပါသည်။ ဝါဆိုလတွင် ပေါင်းသင်ပေး၍ ဝါခေါလတွင် နှမ်းရိတ်ကြသည်။ တော်သလင်း လတွင် နေကြာစိုက်၍ သီတင်းကျွတ်လတွင် ပေါင်းသင်ကြရသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ဝါကောက်ရပါသည်။ နတ်တော်လနှင့် ပြာသိုလများတွင် ပဲစဉ်းငုံ ရိတ်သိမ်းကြသည်။

မွေးမြူရေးကျရောက်သောရောဂါများမှာ ကဆုန်လတွင် နွားများ ခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ ဝါခေါင်လနှင့် တော်သလင်းလများတွင် နွားများ လေးဘက်နာ၊ ပေါင်ပုပ်လက်ပုပ် ရောဂါများဖြစ်ကြရပါသည်။ ပြာသိုနှင့် တပို့တွဲလတွင် နွားပေါက်ငယ်လေးများဖြစ်ရပါသည်။ တပေါင်းလတွင် ဖျားနာခြင်း၊ အစာရေစာပျက်ပြီး ဆီးချုပ်၊ ဝမ်းချုပ်ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြု မြေပုံကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ကြာကန်ကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ပေ (၈၀၀) ပတ်လည်ရှိပါသည်။ ကြာကန်ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် ဗ.က စာသင်ကျောင်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များမှာ စေတီ၊ မန်ကျည်းပင်၊ ရေတွင်းကြီးများ၊ ယခင်း၊ ချောင်း၊ ဆည်၊ ဖုန်းဆိုင်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်း၊ ကန္တရပ်များ၊ သုဿန်၊ လမ်းမကြီး၊ ဈေးဆိုင်များ ရှိပါသည်။

ကြာကန်ကျေးရွာတွင် အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအနေဖြင့် တောင်ယာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး ရေလုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ်၊ ကျပန်းလုပ်ငန်း စသည့်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ယခင်းမှ ထွက်သော အရင်းအမြစ်များမှာ ပဲစဉ်းငုံ၊ နမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ် စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ရွာထဲတွင် ဈေးဆိုင်(၃)ဆိုင်ရှိပါ သည်။ ရွာ၏မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှာ ဆိတ်၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက် စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဒေသထွက်သီးနှံများအား ရွာသို့လာရောက်ဝယ်ယူသော ပွဲစားများသို့ ရောင်းချကြပါသည်။
ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ မိတ္ထီလာမြို့သို့ သွားရောက်ရောင်းချခဲ့ကြပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် အသေးစားသမချေးငွေ၊ Action Aid မှ ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊
ငွေစုငွေချေး (Pact) အဖွဲ့များရှိပါသည်။ ရွာ၏ပတ်လည်တွင် ယာခင်းများနှင့် မန်ကျည်းပင်များ
ရှိပါသည်။ ရွာ၏အနောက်မြောက်ဘက် တွင် သုဿန်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်
ကလေးပျော်နေရာမရှိပါ။ ရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထိခိုက်လွယ်သောနေရာများ မရှိပါ။ ရွာထဲတွင်
ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ခြေ (၂၀)ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ မသန်စွမ်း၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော
အိမ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို ဦးဆောင်သောအိမ်များဖြစ်ပါသည်။

ကြာကန်ကျေးရွာတွင် ဘုံပိုင်ရေတွင်း(၂)တွင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်ရေတွင်း(၂)တွင်း ရှိပါသည်။
ရွာတွင် ကိုယ်ပိုင် ရေတွင်း (၂၈) တွင်းရှိပါသည်။ တောင်သူအိမ် (၄၃) အိမ်နှင့်
လက်လုပ်လက်စားအိမ် (၂၆) အိမ်ရှိပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင်း လက်လုပ်လက်စားများအနေဖြင့် တောင်သူများအဆင်မပြေပါလျှင်
ထိုသူများ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေမှာ ကောင်းမွန်မှုမရှိတော့ပေ။ ထိုအခါ မန္တလေး၊ တောင်ကြီး
အစရှိသော နယ်ဝေးများသို့ သွားရောက်၍ ကြံ့ရာကျပန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကူလီပိုးခြင်း၊ မုန့်ဆိုင်
များတွင် လုပ်ဆောင်ကြရသည်။

ကလေးများအနေဖြင့် အရိပ်ရှိရာ မန်းကျီပင်ရိပ်နှင့် ရွာ၏တောင်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကစား
အပျော်ရွှင်ကြသည်။ အရှေ့မြောက်ပိုင်းတွင်လည်း စုကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်ပိုင်း
သို့ မသွားချင်ကြပေ။

ကျေးရွာ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် မုန့်တိုင်ဆည်ရှိခြင်းကြောင့် ကလေးများအန္တရာယ်
ဖြစ်နိုင်မှုရှိပါသည်။

ရပ်ရွာ၏ အနီးအနားကျေးရွာများမှာ တောင်ဘက်တွင် လက်ပံအိုင် (၅)၊ အနောက်တောင်
ဘက်တွင် သဲတောကျေးရွာ ရှိသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ဝင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ပြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လေ့ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
နမိး	မိမိကျေးရွာအတွက် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအသောက်ကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။	မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးကြီးခြင်း၊ ပိုးမွှားများ ကျရောက်ခြင်း၊ ဈေးကောင်းမရခြင်း၊ အရည်အသွေးမရှိခြင်း၊ ဝင်ငွေနည်းခြင်း။	ခိုင်ခံ့သောအဆောက်အအုံများ တွင်ထားရှိခြင်း၊ ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျထားရှိခြင်း၊ ပိုးမွှားများ မကျရောက်စေရန် သိမ်းဆည်းခြင်း	နည်းပညာတွေ လိုမယ်၊ သွင်းအားစုလိုမယ်
ဆိုင်ကယ်၊ လှည်းများ	လှည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း သွားလို့ရတယ်၊ အသီးအနှံ သယ်ယူလို့ရတယ်	လှည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ သွားလာမှု ကောင်းဖို့လမ်းများ ကောင်းမွန်ဖို့ လိုအပ်တယ်	အဆောက်အအုံကောင်းဖို့ လိုအပ်တယ်	အရည်အသွေးကောင်းသော ပစ္စည်းများ လိုတယ်
မွေးမြူရေး	ခိုင်ခံ့သော အဆောက်အအုံများတွင် ထားနိုင်သည်။	ခွာနာ၊ လျှာနဖြစ်ခြင်း၊ လေးဘက်နာ၊ ပေါင်ပုပ်၊ လက်ပုပ် ဖြစ်ခြင်း၊ ဖျားနာခြင်း၊ အစားပျက်ခြင်း၊ ဆီးချုပ်ဝမ်းချုပ်ဖြစ်ခြင်း	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ ဆေးတိုက်ခြင်း၊ ဆေးလူးခြင်း	ကျန်းမာရေးပတ်သက်သော သင်တန်းများလိုတယ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ တပျော်အုပ်စု၊ ကြာကန်ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးနှင့်ပတ်သက်သော ခွဲခြားသတ်မှတ် ခြင်းဇယား၏ အကြောင်းအရင်းဇယားကို ရှင်းပြသွားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နမိးကိုအဓိကထား ဆွေးနွေးကြ ပါသည်။

နမိး

မိမိကျေးရွာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအသောက်ကို ထုတ်လုပ် ပေးနိုင်ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးကြီးခြင်း၊ ပိုးမွှားများကျရောက်ခြင်း၊ အထွက်နှုန်းနည်းခြင်းများဖြစ်ခြင်း၊ မိုးကြီးထဲ အချိန်တွင် သီးနှံများရိပ်ခြင်း၊ ဈေးကွက်များမကောင်းခြင်း၊ အရည်အသွေးမရှိခြင်း၊ ဝင်ငွေနည်းခြင်း၊ ခိုင်ခံ့သော အဆောက်အအုံများကြားတွင် ထားရှိခြင်း၊ ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျထားရှိခြင်း၊ ပိုးမွှားများ မကျရောက်စေရန် ပိုးသတ်ဆေးများထည့်၍ လုံခြုံသောနေရာတွင် ထားရှိထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နည်းပညာတွေ လိုအပ်ပါတယ်။ အရည်အသွေးကောင်းသော သီးနှံများဖြစ်ဖို့ သွင်းအားစုများလိုသည်။

ဆိုင်ကယ်၊ လှည်း

ဆိုင်ကယ်၊ လှည်းသည် ကျေးရွာ၏ အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အရေးပါသော အရာများဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံများသည် သယ်ဆောင်သော နေရာတွင်လည်း ၎င်းတို့ကို သုံးစွဲထားပါတယ်။
ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုတွင် မိုးများခြင်း၊ လေတိုက်ခြင်း၊ မိုးနည်းခြင်းဖြစ်သော အချိန်များတွင်
သွားလာမှုကောင်းစေရန် လမ်းများကောင်းသွားရန် ကျေးရွာလူထုပေါင်း၍ လမ်းများကောင်းမွန်ဖို့
ပြုလုပ်ပါသည်။ ၎င်းတို့ကို လုံခြုံသောအဆောက်အဦများကို ကောင်းဖို့လိုပါတယ်။
အဆောက်အဦကောင်းမှသာ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုမှ ကာကွယ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပစ္စည်းများ
အရည်အသွေး များကောင်းဖို့လည်း လိုပါတယ်။

မွေးမြူရေး

ခိုင်ခံ့သောအဆောက်အဦများတွင် ထားရှိခြင်း၊ ရောဂါများဖြစ်သော ခွာနာ၊
လျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ လေးဘက်နာ ရောဂါများဖြစ်ခြင်း၊ ပေါင်ပုပ်၊ လက်ပုပ်ဖြစ်ခြင်း၊
ဖျားနာရောဂါများဖြစ်ခြင်း၊ ဆီးချုပ်ဝမ်းချုပ်များဖြစ်ခြင်း၊ ကာကွယ် ဆေးထိုးခြင်း၊
ဆေးတိုက်ခြင်းများဖြစ်ခြင်း၊ ဆေးလူးခြင်း၊ ဆေးလိမ်းခြင်း၊ ကျန်းမာရေး
နည်းပညာနှင့်ပတ်သက်သော သင်တန်းများ လိုပါသည်။ မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သောငွေကို
ကျေးရွာအတွင်းရှိ အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူ၊ ကိုယ်ထ များ၊ Pot Myanmar အဖွဲ့တို့မှ
အတိုးနည်းနည်းနှင့် ချေးပေးပါတယ်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြုမြေပုံအကြောင်းကို ကျေးရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျေးရွာအပြင်မှ ကျေးရွာအား ထောက်ပံ့နေသော အဖွဲ့အစည်းများကို ဆိုလိုကြောင်း မြေပုံ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ကိုလိုင်းဝင်းစိုးမှ ရှင်းပြသွားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘုန်းကြီးက ကျေးရွာအတွင်း အရေးပါအရာ ရောက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် CBO အဖွဲ့များ ပူးပေါင်း ပြီး ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပြီး အခြားသောအဖွဲ့လေးများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုတွေရှိပြီး မီးသတ်အဖွဲ့မှာလည်း နွေရာသီကာလရောက်သောအခါ ၎င်းအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုတွေရှိပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့၊ ငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့များနှင့် သာရေးနာရေးအဖွဲ့သည် ပွဲလမ်းသဘင်များနှင့် ရာသီအလိုက် ပွဲတော်များတွင် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ကြသည် ။ သမအသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းသည် တစ်နှစ်တစ်ခါသာ ပေးကြသောကြောင့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါးတယ်။ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ကျန်အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါးသေးပါသည်။ Actiomaid သည် ကျေးရွာ၏ အဖွဲ့များတော်တော်များများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်မှုတွေရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကနေရာများတွင် ပါဝင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များ အဖွဲ့အသီး သီးမှ အဖွဲ့ဝင်မှ ချိတ်ဆက်ကြောင်း ပြောကြားသွားပါသည်။ Pot Myanmar သည် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အမျိုးသမီးများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နေကြောင်း သိရပါတယ်။ ယာ(HOP) အဖွဲ့သည် ယခင်ကလုပ်ဆောင်မှုများရှိသော ကျေးရွာ၏ အဝေးတွင်ထားရှိထားပါသည်။

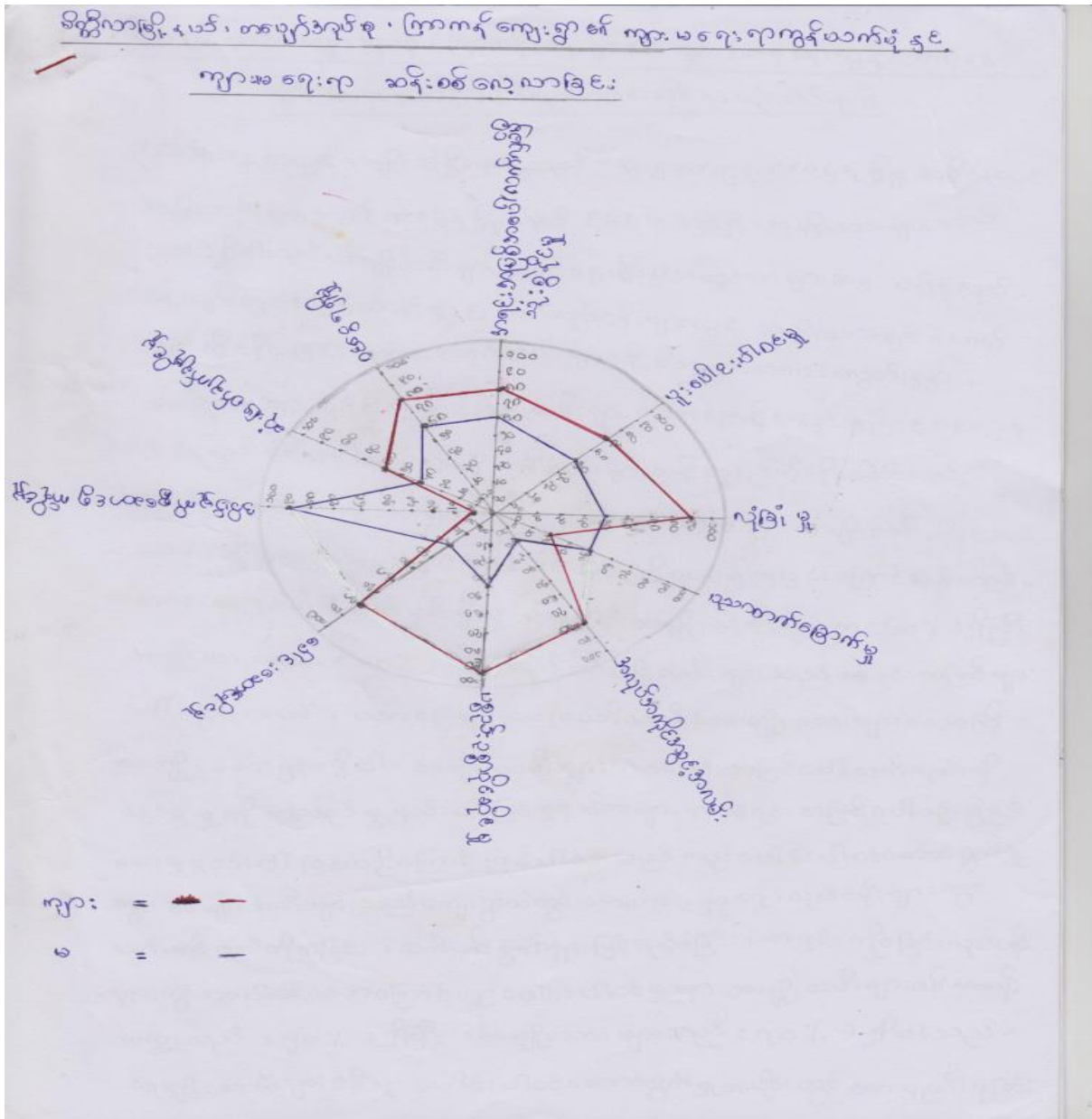
ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတွင် အကြောင်းကြီးငယ်ကိစ္စရပ်များအား ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ မြို့ပေါ် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း များတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်။ လူမှုရေးအဖွဲ့များတွင် နာယက အနေဖြင့် ပါဝင်လုပ်ဆောင် သည်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာသူ/သားများသည် သာရေး/နာရေးအပိုင်းများတွင် တာဝန်ပေးအပ် ခွဲဝေ ထားသည့်အတိုင်း ပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည်။
လူငယ်ခေါင်းအဖွဲ့	ကျေးရွာ သာရေး/နာရေး အပိုင်းတွင် လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာများတွင် စီစဉ်ကြသည်။ လိုအပ်သည်များကို စည်းရုံးလုပ်ဆောင်ကြသည်။
အမျိုးသမီးခေါင်းအဖွဲ့	အလှူမင်္ဂလာပွဲများတွင် ဆေးလိပ်ကမ်း၊ပန်းကမ်း၊ ဧည့်ခံသည့်အပိုင်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည်။
ကျေးရွာမီးသတ်အဖွဲ့ (မီးကင်း)	နွေရာသီတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် ဆော်ဩခြင်းနှင့် ပွဲများရှိပါက လုံခြုံရေးအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်သည်။

အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	အမျိုးသမီးများ၏ ပြဿနာကိစ္စရပ်များအား ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အမျိုးသမီးများဘဝလုံခြုံရန်။
မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့သည် ကလေးပေါင်ချိန်၊ အဟာရတိုက်ကျွေးခြင်း နှင့် မိခင်များ အတွက် မီးဖွား အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများအား လုပ်ဆောင်ပေးသည်။
မွေစကြာနှင့် ဝတ်ရွတ်အသင်း	ဘာသာရေးဆိုင်ရာပွဲများတွင် ပါဝင်၍ လုပ်ဆောင်ကြသည်။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
Pact Myanmar ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်း ငွေစုငွေချေးလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်မှ မီးဖွားခြင်း (သို့) နာရေးရိပါက ထောက်ပံ့ပေးခြင်းများရှိသည်။
အသေးစားသမအဖွဲ့	၆-လတစ်ကြိမ် ငွေစုငွေချေးအား တောင်သူဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လက်လုပ်လက်စားများ မွေးမြူရေးအတွက် လုပ်ဆောင်သည်။
ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်း သန့်ရှင်းရေး၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် တပိုင်တနိုင် ပါဝင် ကူညီလုပ်ဆောင်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်သည်။
အမျိုးသမီးအဖွဲ့	အမျိုးသမီးများ လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်နှင့် ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များတွင် တတတ်တအား တပိုင်တနိုင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်။
အက်ရှင်အေဒ်မြန်မာ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့အစည်း	လှည့်ပတ်ရုံပုံငွေများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာလိုအပ်ချက်လုပ်ငန်းဆောင်တာ များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည် ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကိုကျေးရွာအတွင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးပြ မှင့်နိုင်ရန်။ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့ အဖွဲ့ပိုင်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရည်ရွယ်ချက်

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးကိစ္စများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ကွာဟချက်များကို သိရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေရရှိမှု

ကြာကန်ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာထဲတွင် ဝင်ငွေရရှိမှု သမိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် ဝင်ငွေရရှိမှုသည် (၆၅%) ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၈၀%) ရှိပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည် ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများ အရ ပန်းရံလုပ်ငန်းများတွင် အမြင့်မတက်ရခြင်း၊ ယာလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများလောက် မလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ အခြားအရပ်ဒေသများသို့ မိဘကများက ပေးမလွှတ်ခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စများ လုပ်ကိုင်ရာတွင် အမျိုးသမီးများကသာ လုပ်ကိုင်ရခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှု နည်းပါးလာပါသည်။ အမျိုးသမီး/သားများ တန်းတူလုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အလုပ်ရှင်များက အမျိုးသားကိုသာ (၃၀၀၀) ထိပေးပြီး အမျိုးသမီးကိုမူ (၂၀၀၀) သာပေး၍ ဝင်ငွေရှာဖွေမှုနည်းရ ခြင်းနှင့် အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ကိုင်ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

အရင်းအမြစ်လက်လှမ်းမီမှု

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများက (၆၀%) ရှိပြီး အမျိုးသားများက (၈၀%) ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အရင်းအမြစ်များပေါ်တွင် လယ်၊ ယာမြေ များပေးသော်လည်း အမျိုးသားများလောက် အကျိုးခံစားခွင့်မရှိပါ။ အမျိုးသမီးများက အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်း မီသုံးစွဲမှုကို နားလည်မှုနည်းပါးခြင်းနှင့် မိဘများက အရင်းအမြစ်ပေါ် သုံးစွဲခွင့်ပေးမှ နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာထဲတွင် သာရေး၊ နာရေးလုပ်ငန်းများတွင် လက်ဖက်ရည်တိုက်ခြင်း၊ လက်ဖက်ခွက်များဖြင့် ဧည့်ခံခြင်း၊ စာရင်းကိုင်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်သာ ပါဝင်သော ကြောင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် (၅၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၇၀%) ရှိပါ သည်။ အမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် အားနည်းရခြင်းမှာ မိဘများက စိတ်မချခြင်း၊ အမျိုးသားများက ပါဝင်လာအောင် ဆွဲမခေါ်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက မိမိကိုယ်တိုင် ယုံကြည်မှုအားနည်းပြီး မှီခိုလိုစိတ်ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

လုံခြုံမှုရှိခြင်း

လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသမီးများမှာ (၅၀%) ရှိပြီး အမျိုးသားများမှာ (၉၅%) ရှိပါ သည်။ အမျိုးသမီးများ၏ လုံခြုံမှုတွင် မိဘများက မိုးချုပ်ချိန်တွင် အပြင်ပေးမထွက်ခြင်း၊ အမျိုးသား၏ လှောင်ပြောင် မှုကိုခံရခြင်း၊ မိဘကများက စိတ်မချခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများ လုံခြုံမှုနည်းပါးနေခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ ပညာ တတ်မြောက်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများက (၅၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများက (၃၀%) ရှိပါသည်။

အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု

အမျိုးသမီးများ ပညာတတ်မြောက်မှုများရခြင်းမှာ မိဘကများက အမျိုးသမီးများအား ပညာဖြင့် လုပ်စားစေလိုခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ ကျောင်းပညာကြိုးစားအားထုတ်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမှာ အမျိုးသမီးများ (၂၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများက (၈၀%) ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများလောက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းမရရှိပါ။ လခစားလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးမှာ အမှတ်များမှ အလုပ်ရရှိခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် အားနွဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်မရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းနည်းရခြင်း၏

အကြောင်းအရင်းမှာ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်း၊ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအားခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမှုများ မှာ မိဘများက အမျိုးသမီးများကို စိတ်မချသောကြောင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နှောင့်နှေးရခြင်း၊ အမျိုးသမီးများကိုယ်တိုင်ကလည်း လုပ်ငန်းများကို ခိုင်ခိုင်မာမာ မလုပ်နိုင်ခြင်း၊ အားနည်းခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက (၄၅%)၊ အမျိုးသားများက (၉၅%) ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသားရှိသောအိမ်များမှာ အမျိုးသမီးများ၏အမည်ဖြင့်သာ မှတ်ပုံတင်ထားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် ရပိုင်ခွင့်နည်းပါးသည့် အခြေအနေတွင်ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် မိဘ များက အမျိုးသမီးများကို ပိုင်ဆိုင်လွှဲအပ်ခြင်း နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်နိုင်မှု

ခေါင်းဆောင်နိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက (၃၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများမှာ (၈၀%) ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး များသည် အိမ်ထောင်စုတွင် လူမှုရေး၊ ကလေးများ၏ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စရပ်များကို အမျိုးသား နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီး အမျိုးသားများကသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ခေါင်းဆောင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းကိစ္စများ တိုင်ပင်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ဆွေးနွေးချက်များကို အရေးတယူမလုပ်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက ဆုံးဖြတ်ချက် မချရဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ နေရာပေးသော်လည်း မိမိကိုယ် ယုံကြည်မှုမရှိသောကြောင့် ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အားနည်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အိမ်မှုကိစ္စဆောင်ရွက်မှု

အိမ်မှုကိစ္စဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက (၉၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများက (၁၀%) လောက်သာရှိပါ သည်။ မိဘကများက အမျိုးသမီးများကို အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းများ ငယ်စဉ်ကတည်းက လုပ်ခိုင်းခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ သည် ကလေး၏နေထိုင်မှုပုံစံများ အိမ်၊ ဝိုင်း၊ ခြံများ၏ အိမ်မှုကိစ္စ၊ ဝင်ငွေမရရှိသော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရပါ သည်။ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းအပေါ် ဆောင်ရွက်မှုနည်းနေခြင်းမှာ မိဘကများက ဝေလွှဲထုံးတမ်းအစဉ်အလာအရ ခိုင်းခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက ဝင်ငွေရှာဖွေမှုနည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားများက အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်း တွင် နည်းပါးပြီး ဝင်ငွေရှာဖွေမှုအပိုင်းတွင် များသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၄၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများက (၆၀%) ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး များသည် ရပ်ရေးရွာရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာသာရေးနာရေး တာဝန်များကို အမျိုးသားများက ဆုံးဖြတ်ချက်ချပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများအဖွဲ့တွင် အမျိုးသမီးများ သည် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေး ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများသည် မိမိကိုယ် ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊

မခံချင်စိတ်မထားရှိခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကြာကန်ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများသည် မိမိကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ မှ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ Pact Myanmar အဖွဲ့၊ အမျိုးသမီး S.H.G ၊ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့၊ မီးသတ်အဖွဲ့တွေ့ရှိတယ်ဟု ပြောကြသည်။ ရွာထဲမှာ အမျိုးသမီးတွေကတော့ လုပ်ငန်လုပ်ဆောင်ရာများတွင် မပါဝင်သေးပါဟု အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့သာပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြတယ်ဟု ပြောကြသည်။ အဲဒါဘာကြောင့်လဲဟု ဦးဆောင်ဆွေးနွေးသူမှမေးရာ အမျိုးသမီးများမှ လူတိုင်းမတိုးရဲသေးဟု ပြောကြသည်။

ဆက်လက်၍ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတွေ့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးတွေ လုပ်ဖူးလားဟုမေးရာ မလုပ်ဖူးသေးပါဟု ပြောကြရာ သေချာစဉ်းစားကြည့်ပါဦးဟုပြောရာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက် ၍ ပြင်ဆင်တာတွေရှိပါတယ်။ တန်ခူးလဆို ယာထွင်ခြင်း၊ မိုးတွင်းကာလတိုသောကြောင့် သက်ငယ်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပြင်ပမှ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဝယ်ယူစိုက်ပျိုးခြင်းတို့ရှိသည်။

အဆောက်အဦးနှင့်ပတ်သက်၍ ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်ရန် ဘယ်လိုပြင်ဆင်ထားလဲဟုမေး၍ ပါဝင်ဆွေးနွေး သူများမှ ဒီရွာမှ ၆၀%အဆောက်အဦးများသည် ခိုင်ခံ့ပါတယ်၊ ထိခိုက်လွယ်သော အဆောက်အဦး အနည်းငယ်သာရှိသည်ဟု ပြောခဲ့ကြသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

ရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဒီရွာထဲမှာ ကြိုတင်ခန့်မှန်းတာတွေရှိသလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ ရေဒီယိုမှနားထောင်ပြီး ခန့်မှန်းခြင်း၊ (၆)ပါသောခုနှစ်များတွင် မိုးခေါင်တတ်သည်။ ပေါက်ပင်မှပေါက်သီးစေ့များ တစ်စေ့အောင်လျှင် တစ်မိုးကောင်း၊ နှစ်စေ့အောင်လျှင် နှစ်မိုးကောင်း၊ သုံးစေ့အောင်လျှင် သုံးမိုးကောင်းသည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင်ခန့်မှန်းတာတွေ မရှိဟုပြောကြသည်။ ထိုအခါ ဦးဆောင်သူမှ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုတာ မကျရောက်ဖူးဟုပြော၍ မရပါ။ ဥပမာ နာဂစ်တုန်းကဆိုရင် အသက်၊ အိုးအိမ်၊ စည်းစိမ်တွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ အများကြီးပျက်စီးခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာနိုင်သည့် အရာတွေကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် လိုအပ်ပါသည်ဟု အကြံပေးခဲ့သည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	မတန်မဆအလုပ်ခိုင်းခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်း၊ စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း၊ အလုပ်ကြမ်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အလုပ်ချိန်များခြင်း	အလုပ်ချိန်လျော့ပေးခြင်း၊ မိဘများမှ ကလေးများအား နေရာပေးအလေးထားခြင်း၊ ကလေးနှင့်ကိုက်ညီသော လုပ်ငန်းပိုင်းများကို သာ ခိုင်းစေခြင်း။
လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	လူကြီးမိဘများ စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုများကြောင့် ကလေးများမှာ အော်ငေါက်ခံရခြင်း၊ ကျောင်းထွက်အလုပ်လုပ်ခြင်း။ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ အရက်သေစာသောက်စားမှုရစ်ခြင်းကြောင့်ကလေးများ စိတ်ထိခိုက်ခြင်း၊ အိမ်တွင်းနေချင်စိတ်မရှိတော့ခြင်း၊ အားငယ်စိတ်များဖြစ်ပေါ်ခြင်း။	မိသားစုတိုင်းတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိရန် ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း။ ကလေးသူငယ်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဟောပြော/ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပေးခြင်း။
စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ	စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများတွင် မိဘများမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် ပြည့်စုံသော အစာအာဟာရ မရရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။	မိဘတွေအနေနဲ့ ပြည့်စုံလုံလောက်သော အစာအာဟာရကို တိုက်ကျွေးရန်ဖြစ်သည်။ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်း၍ အစာရ တိုက်ကျွေးမှုလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။
ပညာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲပြဿနာများ	ကျေးရွာတွင် ဘ.ကကျောင်းတစ်ကျောင်းသာရှိသည်။ အလယ်တန်းအထက်တန်းတက်ရောက်ရန် အခြားရွာသို့သွားရောက်ပညာသင်ကြားရန်နှင့် သင်ကြားကုန်ကျစရိတ်၊ အသွားအလာ ခရီးစရိတ် ကုန်ကျမှုများသောကြောင့် ကလေးအများစု မူလတန်းအထိသာ ပညာသင်ကြားနိုင်ခြင်း။	မိဘများမှ ပညာရေးဘက်တွင် စိတ်ပါဝင်စား၍ ဝရံတစိုက် အားပေးမှုများ ပြုလုပ်ရန် ပြောကြားခြင်း။ အခမဲ့ပညာရေးစနစ်အား လက်လှမ်းမီရရှိရန် ပြုလုပ်တောင်းဆိုခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်လိုအပ်ချက်များအားပြန်လည်သုံးသပ်ရာတွင် လူကြီးမိဘများစီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုများကြောင့် ကလေးများမှာ အော်ငေါက်ခံရခြင်း၊ ကျောင်းထွက်အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ အရက်သေစာသောက်စားမှုရစ်ခြင်းကြောင့်ကလေးများ စိတ်ထိခိုက်ခြင်း၊ အိမ်တွင်းနေချင်စိတ်မရှိတော့ခြင်း၊ အားငယ်စိတ်များဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊မတန်မဆအလုပ်ခိုင်းခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်း၊ စိတ်ဖိစီးမှုများခြင်း၊ အလုပ်ကြမ်းများ လုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ အလုပ်ချိန်များခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများတွင် မိဘ များမှ ဆင်းရဲသောကြောင့် ပြည့်စုံသော အစာအာဟာရ မရရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင် ဘ.ကကျောင်းတစ်ကျောင်းသာရှိသည်။ အခြားရွာသို့သွားရောက်ပညာသင်ကြားရန်နှင့်

သင်ကြားကုန်ကျစရိတ်၊ အသွားအလာ ခရီးစရိတ် ကုန်ကျမှု များသောကြောင့် ကလေးအများစု မူလတန်းအထိသာ ပညာသင်ကြား နိုင်ခြင်း စသည့်အခက်အခဲများစွာတို့ ရှိနေကြသည်။ ထိုအခက်အခဲများအား ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကျေးရွာလူထုနှင့် လက်လှမ်းမီ နိုင်သည့်အနေအထားအရမိသားစုတိုင်းတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိရန် ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဟောပြော/ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ အလုပ်ချိန်လျော့ပေးခြင်း၊ မိဘများမှ ကလေးများအား နေရာပေးအလေးထားခြင်း၊ ကလေးနှင့်ကိုက်ညီသော လုပ်ငန်းပိုင်းများကိုသာ ခိုင်းစေခြင်း တို့ဖြင့် ဖြေရှင်းရန်အတွက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ခြုံငုံသုံးသပ်ရလျှင် ကြာကန်ကျေးရွာရှိ ကလေးများအနေဖြင့် ကလေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုအားပေး လုပ်ဆောင်သင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဟိုးအရင်က ရေကြီးဖူးတယ်၊ မိုးခေါင်တယ်၊ အပူချိန်ပြင်းလွန်း၊ အအေးခါတ်လွန်ကဲမှတွေ့တော့ ဖြစ်ဖူးတယ်ဟုပြောရာ အဲဒီအချိန်မှာ ဘာတွေဖြစ်သွားလဲဟု မေးခဲ့ရာ ရေကြီး၍ လူတစ်ယောက်သေဖူးတယ်။ ယာခင်းတွေပျက်စီးတယ်။ သီးနှံတွေဆုံးရှုံးရတယ်။ အပူချိန်လွန်ကဲ၊ ရေခြားတယ်၊ နွားစာခြားတယ်။ လူတွေရောဂါဖြစ်တယ်၊ ငွေကုန်ကြေးကျများတယ်ဟု ပြောကြသည်။

ဆက်လက်ပြီး သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသောဖြစ်စဉ်များကြောင့် အကျိုးသက် ရောက်မှုများအား မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများရှိပါသလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ မှ တစ်ခါမှတော့ မှတ်တမ်းမပြုစုဖူးဘူး။ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ဆွေးနွေးမှုများလည်း မရှိပါဘူးဟု ပြောခဲ့ကြသည်။

အန္တရာယ်ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူတွေရှိလား၊ ဘယ်သူတွေဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူ များမှ ထိခိုက်လွယ်သော သူတွေရှိပါတယ်။ ကလေးငယ်၊ သက်ကြီး၊ မသန်စွမ်း၊ အမျိုးသမီးတွေပါဟု ပြောကြသည်။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေနှင့် အန္တရာယ်ပြမြေပုံတွေ ရှိလားဟုမေးရာ မရှိသေးပါဟု ဖြေခဲ့ကြသည်။

(၂) ကြာကန်ကျေးရွာမှာအန္တရာယ်တွေကို ဘယ်လိုလေ့လာစောင့်ကြည့်ကြလဲမေးရာ ဦးစိုးနိုင်နှင့် ဒေါ်ညွန့်တင် မှ ရေဒီယိုတွေ၊ ဖုန်းတွေမှ လေ့လာသိရှိရပါသည်ဟု ပြောပါသည်။ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ပြီး ခန့်မှန်းတာတွေ ရှိပါ တယ်ဟု ပြောသည်။ ၎င်းနောက် ရပ်ရွာမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် နည်းကိရိယာများရှိလာဟုမေးရာ မရှိပါဟု ပြောခဲ့ကြသည်။

(၃) ဦးဆောင်သူမှ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံတွေ ရှိသလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ မှ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် မီးသတ်အဖွဲ့သာရှိတယ်ဟု ပြောကြသည်။ ရပ်ရွာမှ အဓိကတာဝန်ရှိသူတွေက ဘယ်သူတွေလဲဟုမေးရာ ဦးလှမောင်၊ ကိုလှိုင်မျိုးဝင်း၊ ဦးမောင်ဝင်းတို့ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ သတင်းလက်ခံ သူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်းတင်ထားသူတွေ အဆင်သင့်ရှိလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ

မရှိဟု ပြော ကြသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးစင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဇယားအား ကပ်ထားပါ သလားဟုမေးရာ မရှိပါဟု ပြောခဲ့သည်။ ရွာမှာ အဲဒီလိုတစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးဟုပြောကြသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်အတွက် နီးစပ်ကျေးရွာလူထုမှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လက်ဆင့်ကမ်းကြသည်။

(၄) ဦးဆောင်သူမှ ဒီရွာမှာ အန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ဘယ်လိုနည်းလမ်းနဲ့ ရယူကြ လဲဟုမေးရာ ပူးပေါင်းပါဝင်သူများမှ တယ်လီဖုန်းများ၊ ရေဒီယိုများ၊ ရုပ်မြင်သံကြားများမှ သိရတယ်ဟု ပြောကြသည်။

(၅) ရပ်ရွာ၏ အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍအတွက် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးအချက်အလက်များအား အန္တရာယ်၊ သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်၊ ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလားဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ မရှိပါဟုဖြေခဲ့ကြသည်။

(၆) သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်း ဘယ်လိုမျှဝေလဲဟုမေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ၊ မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရန်အတွက် လေခရာမှတ်ခြင်း၊ အော်လံများနှင့်အော်ခြင်း၊ လူအချင်းချင်း သတိပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်ဟု ပြောပါသည်။

(၇) ဘေးအန္တရာယ်ပြမြေပုံနှင့် အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံအား ပုံမှန်ရေးဆွဲရန်နှင့် ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာ၊ အဆောက်အဦများ ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် တည်ရှိရန် လိုအပ်ကြောင်းရှင်းပြခဲ့သည်။ ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ကြိုတင်သတိပေးခြင်းနှင့် သဘာဝပေးစီမံခန့်ခွဲမှုများပြုလုပ်ရန်နှင့် နှစ်စဉ်ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန် အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့သည်။

၃.၁၀ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင် မနှင်းနှင်းဆွေမှ BRACED စီမံကိန်းအကြောင်းအား အကျဉ်းချုပ်ပြောခဲ့သည်။ ဆက်လက်ပြီး မေးခွန်းများမေးခဲ့သည်။ (၁) စီမံကိန်းသည် ဥပဒေနှင့်မလွတ်ကင်းတဲ့ နယ်မြေနေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေလားဟုမေးရာ ပါဝင်သူများ မဟုတ်ပါဟု ပြောကြသည်။ (၂) စီမံကိန်းသည် အပင်နှင့် သက်ရှိ မျိုးစေ့ များအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိနေလားဟုမေးရာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်ဟု ပြောကြားသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေအကြောင်း(၃၂)ချက်အားမေးပြီး သုံးသပ်ခဲ့သည်။

ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

ဆွေးနွေးပွဲအစတွင် ဒီရွာမှ ရွာရေး၊ ရပ်ရေးလုပ်ငန်းများ တစ်ခုခုကြောင့် လူမှုရေးပဋိပက္ခတွေဖြစ်ဖူးလားဟု မေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ အဲဒီလို ပဋိပက္ခပြဿနာတွေ မရှိသေးပါဟု ပြောခဲ့သည်။ ဆက်လက်ပြီး ရပ်ရွာထဲမှ ဘယ်အရာတွေက လူတွေကြား ဆက်ဆံရေး ပိုကောင်းမွန်လာတာတွေရှိသလားဟုမေးရာ Pact Myanmar အဖွဲ့၊ အမျိုးသမီး S.H.G အဖွဲ့နှင့် ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့များမှာ ပုံမှန်တွေ့ဆုံခြင်းများ၊ သာရေးနာရေးပွဲများတွင် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ကြရန် ပိုပြီးရင်းနှီးမှုများ ရှိလာပါသည်ဟု ပြောခဲ့ကြသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြားခြင်းနှင့်ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးခ ျက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှုအာ ့း	သက်ရောက်မှုအတို ့်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက်
ရေကြီးခြင်း	X X	X	X	X X X	-	-	X X X	X	X	၁၂/၄
မိုးသီးကျခြင်း	X	X	X	X X	-	-	-	X X X	X X X	၁၁/၅
အအေးလှိုင်း ဖြတ်ခြင်း	X	X	X	-	-	X X X	-	X X	X	၁၀/၆
မိုးခေါင်ခြင်း	X X	X X	X X X	-	-	X X	X X	X X X	X X X	၁၇/၂
သစ်တောပြုန်း တီးခြင်း	X X	X X X	X X X	-	-	X X X	X X X	X X X	X X X	၂၀/၁
တိရစ္ဆာန်များ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း	X X X	X X X	X X X	-	-	-	-	X X X	X X X	၁၅/၃

ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြားခြင်း သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ တပျော်အုပ်စု၊ ကြာကန်ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုတာ ဖြစ်ပျက်ပြီးတဲ့အရာများကို ဘေးအန္တရာယ်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များမှာ (၁) ရေကြီးခြင်း၊ (၂) မိုးသီးကျခြင်း၊ (၃) မိုးခေါင်ခြင်း၊ (၄) သစ်တောပြုန်းတီး ခြင်း၊ (၅) တိရစ္ဆာန်များ အစာရေစာပြတ်လပ်ခြင်း၊ (၆) အအေးလှိုင်းဖြတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ၁၃၆၃ ခုနှစ်တွင် ရေကြီးခြင်းကို ၂ ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ၂ ရက်ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။ အသက်ဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။ အိုးအိမ်ပျက်စီး၊ ယာခင်းများ ပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ ၁၃၆၄ ခုနှစ်တွင် မိုးသီးကျခဲ့ရာ တစ်ရွာလုံး အိမ်များပျက်စီး၍ သီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။ တစ်နာရီခွဲခန့်ကြာ မိုးသီးများ ကျခဲ့ပါသည်။

မိုးခေါင်ခြင်းမှာ ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းမှာ ရွာသင့်ချိန်မရွာဘဲ၊ မရွာသင့်သော အချိန်များ ရွာသွန်းခဲ့သောကြောင့် သီးနှံများပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ အအေးလှိုင်းဖြတ်ခြင်းကြောင့် ရွာရှိ ရွာသူ/သားများ အလုပ်အကိုင်များ ပျက်ခဲ့ရပါသည်။

ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း

သီးနှံများမရရှိသောအခါ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေခြင်းတို့ကြောင့် ပြင်ပသို့ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများ များလားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းမှာ ရွာသူ/ သားများမှ မိမိတို့စားဝတ်နေရေးဖူလုံရန်အတွက် ထင်းခုတ်ရောင်းချခြင်း၊ မီးသွေးဖုတ်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သစ်ပင်များ တဖြည်းဖြည်းများပြားလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သစ်တောတွေ ပြုန်းတီးသွားခြင်းကြောင့် မိုးခေါင်လာပါ သည်။ ရွာသူ/သားများ၏ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးစသည့်ကိစ္စရပ်များ အဆင်ပြေချောမွေ့မှုမရှိပါ။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝါသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဠိန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ် မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် မှု	မိုးလေဝါသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝါသနှင့် ဇလဗေဒဠိန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ကြာကန်ကျေးရွာတွင် မတ်လ မှ ဇွန်လအထိ လွန်စွာပူပြင်းခြင်း။	မတ်လတွင် အပူပြင်းထန်ခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်း။	မိုးရွာစဉ်အချိန်တွင် အအေးခါတ်မျှားပြီး မိုးမရွာတော့ပါက အပူချိန်လွန်ကဲနေသည်။	- အပူအအေးမညီမျှခြင်းကြောင့်၊ တုတ်ကွေးရေခဲကြောင့် ဖျားနာသူများခြင်း၊ ခြင်များပေါ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ သွေးလွန်တုတ်ကွေးဖြစ်ခြင်း။	မိုးလေမှ ထုတ်ပြန်သော အချက်အလက်ကို ကည့်၍ ယခုနှစ်တွင် မိုးဦးနောက်ကျမည် ဟု သိရသည်။ ပုစဉ်းများမြေခိုမှိုပိုင်းတွင် ပျံသန်းပါက မိုးရွာမည်ဟု သိရသည်။ ပုရွက်ဆိတ်များ ဥနှင့်အစာများ သယ်ယူကြပါက မိုးရွာမည်ဟု ကြိုသိရသည်။	မိုးဦးပိုင်းအတွက် ထယ်ထိုးခြင်း၊ ကလေးများအား အကျီလက်ရှည်နှင့် ဘောင်းဘီရှည်များ ပတ်ဆင်ပေးခြင်း၊ ခြင်ဆေးများသုံးစွဲခြင်း၊ မီးဘေးအတွက် မီးချိတ်မီးခက်မျှား စီမံထားရှိခြင်း။	- ကျေးရွာလူထု - ကျေးရွာမီးသတ်တပ်ဖွဲ့။ - ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုမျှားမှ ရာသီဥတု သတင်းများ စောင့်ကြည့်ခြင်း။

						မီးသတ်အဖွဲ့မှ သတိပေးချက်ပြု လုပ်ရန် အသံချဲ့စက်များ ၊ စီစဉ်ထားရှိခြင်း။ လေတိုက်နှုန်း သတိပေးချက်မျ ားအား သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာမီးသတ် အဖွဲ့မှ ဝီစီမူတ်၍ သတိပေးခြင်း။
--	--	--	--	--	--	--

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ ယခုလက်ရှိခံစားနေရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှာ အပူအအေး မညီမျှခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲနေခြင်းနှင့် မိုးမမှန်ခြင်းတို့အား ခံစားနေရသည်။ ထိုကဲ့သို့ မိုးလေဝသ အချက်အလက် သတိပေးချက်များအား မိမိဒေသအလျောက် မှတ်သားသိရှိထားမှု ခန့်မှန်းနိုင်မှုများမှာ ပုစဉ်းမြေနိမ့်ပိုင်းပျံခြင်း၊ ပုရွက်ဆိတ်ဥနှင့်အစာများ သယ်ယူခြင်းတို့အား ကြည့်ရှု၍ မိုးရွာမှုအခြေအနေအား ခန့်မှန်းသိရှိရသည်။ ထိုကဲ့သို့ သိရှိမှုကြောင့် အပူချိန်လွန်ကဲသောကာလများတွင် မီးသတိပေး မီးသတ်အဖွဲ့မှ လော်နှင့်အော်ခြင်း၊ ဝီစီမူတ်၍ သတိပေးခြင်းများအားပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ ကလေးများအား ခြင်အန္တရာယ်မှကင်းဝေးစေရန် လုံခြုံသောအဝတ် အစားများ ဝတ်ပေးခြင်းပြုလုပ်ကြသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို ကြာကန်ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုတို့မှ ရရှိသည်ဟု ဆွေးနွေးသိရှိရသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား

	အစည်းအဝေးခန်းမ	လမ်း	လက်မှပညာစက်ချုပ်သင်တန်း	ယာဉ်မောင်းသင်တန်း	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး		
အစည်းအဝေးခန်းမ		အစည်းအဝေးခန်းမ	အစည်းအဝေးခန်းမ	အစည်းအဝေးခန်းမ	အစည်းအဝေးခန်းမ	အစည်းအဝေးခန်းမ	အစည်းအဝေးခန်းမ	၆	၁
လမ်း			လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	၅	၂
လက်မှပညာစက်ချုပ်သင်တန်း				လက်မှပညာ ၁ သင်တန်း	လက်မှပညာ ၁ သင်တန်း	လက်မှပညာ သင်တန်း	လက်မှပညာ သင်တန်း	၄	၃
ယာဉ်မောင်းသင်တန်း					ယာဉ်မောင်း သင်တန်း	ယာဉ်မောင်း သင်တန်း	ယာဉ်မောင်း	၃	၄
စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း						စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	၂	၅
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း							သစ်ပင်စိုက်	၁	၆
တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး									၀

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို ရွာသူ/သားများနှင့် ဖော်ထုတ်ရာတွင် (၁)ရေကြီးခြင်း၊ (၂) မိုးသီးကျခြင်း၊ (၃) မိုးခေါင်းခြင်း၊ (၄) သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ (၅) တိရစ္ဆာန်အစာရေစာရှားပါးခြင်း၊ (၆) အအေးလိုင်းဖြတ်ခြင်း စသည်တို့ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုဘေးအန္တရာယ်များကို ဖြေရှင်းရာတွင် ရွာသူ/သားများမှ လမ်း၊ အစည်းအဝေးခန်းမ၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း၊ လက်မှပညာ (စက်ချုပ်သင်တန်း)၊ ယာဉ်မောင်းသင်တန်း၊ တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး စသည်တို့ကို ထွက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် ရွာသူရွာသားများကို အစည်းအဝေးခန်းမနှင့် လမ်း အရေးကြီးသောအရာများကိုမေးရာ အစည်းအဝေးခန်းမက အရေးကြီးသည်ပြောပါသည်။ အစည်းအဝေးခန်းမနှင့် လက်ပညာသင်တန်း ဘယ်အရာက အရေးကြီးလဲဟုမေးရာ အစည်းအဝေးခန်းမ အရေးကြီးသည်။ အစည်းအဝေး ခန်းမက ရွာတွင် အရေးကြီးဆုံးဟုပြောခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယဦးစားပေး အဆင့်သတ်မှတ်ခြင်းတွင် လမ်းဖြစ်သည်။ တတိယဦးစားပေးမှာ လက်မှပညာ (စက်ချုပ်သင်တန်း)၊ စတုတ္ထဦးစားပေးမှာ ယာဉ်မောင်းသင်တန်းဖြစ်၍ ပဉ္စမ ဦးစားပေးမှာ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းဖြစ်ပါသည်။

ရွာသူရွာသားများမှ ရွာတွင် အရေးကြီးဆုံးလိုအပ်ချက်မှာ အစည်းအဝေးခန်းမဖြစ်သည်ဟု ပြောကြပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

စဉ်	လုပ်ငန်းစဉ်	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း ရမှတ်
၁။	အစည်းအဝေးခန်းမ သိန်း(၃၀)	-	-	စည်းလုံးမှုလိုလားမည့် အသိပညာတိုးပွားလာနိုင်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်မှရှိတဲ့ ဗဟုသုတကို မျှဝေ	၁	၄
၂။	လမ်း သိန်း(၈၀)	ဒေသထွက်သီးနှံများကို အလွယ်တကူ သွားရောက်ရောင်းချလို့ ရတယ်	၁	ကျေးရွာအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အို မသန်စွမ်း အလွှာပေါင်းစုံမှ လူများ အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ချိတ်ဆက်မှု အားကောင်းလာတယ်	၁	၅
၃။	လက်မှပညာ (စက်ချုပ်သင်တန်း) သိန်း(၂၀)	အမျိုးသမီးများ မိသားစု ဝင်ငွေတိုးလာမယ်၊ စီးပွားရေး အဆင်ပြေလာ	၃	လူမှုဆက်ဆံရေးတွေ ပိုပြီးကောင်းလာမယ်	၂	ကုန်ကျစရိတ် သက်သာမယ်၊ အဝေးကို သွားချုပ်စရာမလိုခြင်း	၂	၇
၄။	ယာဉ်မောင်းသင်တန်း သိန်း(၃၀)	ကိုယ့်အရပ်ထဲမှာပဲ ဝင်ငွေ ကောင်းကောင်းနဲ့လုပ်နိုင်တယ်။ မိသားစုမှာရှိတဲ့ ကလေးတွေရဲ့ ပညာရေးကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်	၃	-	-	-	-	၃
၅။	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	စိုက်ပျိုးရေးကောင်းမွန်လာခြင်း၊ နည်းပညာများ ရရှိခြင်း	၃	ကိုယ်သိတဲ့ပညာကို အများပြန့်ဝေပေးနိုင်တယ်	၂	စိုက်ပျိုးရေးနည်းဖြင့် သစ်ပင်များပိုမိုများပြားလာနိုင်	၂	၇
၆။	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း သိန်း(၁၅)	သစ်ပင်မှထွက်သော သီးနှံ နှင့် ရောင်းချ၍ ဝင်ငွေရှာ	၂	-	-	အပူ၊ အအေး၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ခံနိုင်	၂	၄
၇။	တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး သိန်း (၁၀)	တိရစ္ဆာန်တွေ တိုးပွားလာနိုင်တယ်	၃	-	-	ပတ်ဝန်းကျင်များ အတွက် ကောင်းကောင်း အလုပ်လုပ်နိုင်တယ်	၁	၄

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအစီအစဉ်အရ ဆွဲချက်တွင်

(၁) အစည်းအဝေးခန်းမ

အစည်းအဝေးခန်းမပြုလုပ်ရန် ကုန်ကျစရိတ် စုစုပေါင်းမှာ သိန်း(၃၀) ဖြစ်ပါသည်။ အစည်းအဝေးခန်းမ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လူမှုရေးအရ စည်းလုံးမှုရှိလာခြင်း၊ အသိပညာများ တိုးပွားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ အစည်းအဝေး ခန်းမပြုလုပ်ရန် လူမှုရေးအရ တိုးပွားလာမှုမှာ (၃) မှတ်ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဗဟုသုတများ မျှဝေနိုင်ခြင်းကြောင့် ရမှတ်(၁)မှတ်ဖြစ်သည်။ ရမှတ်စုစုပေါင်းမှာ (၄)မှတ်ဖြစ်သည်။

(၂) လမ်း

လမ်းပြုလုပ်ရန် ကုန်ကျစရိတ်စုစုပေါင်းမှာ သိန်း(၈၀)ဖြစ်သည်။ လမ်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဒေသထွက်သီးနှံများ ကို အလွယ်တကူ သွားရောက်ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ လမ်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ ရမှတ်မှာ (၁)မှတ်ဖြစ် သည်။ လူမှုရေးအရ ကျေးရွာအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ အလွှာပေါင်းစုံမှ လူများအလွယ်တကူ သွားလာနိုင်ပါသည်။ လမ်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လူမှုရေးအရ ရမှတ်မှာ(၃)မှတ်ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ချိတ်ဆက်မှု အားကောင်းလာနိုင်ပါသည်။ လမ်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်အရ ရမှတ်မှာ (၁)မှတ်ဖြစ်သည်။ လမ်းပြုလုပ်ခြင်း ၏ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၅)မှတ်ဖြစ်သည်။

(၃) လက်မှုပညာ (စက်ချုပ်သင်တန်း)

စက်ချုပ်သင်တန်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်စုစုပေါင်းမှာ သိန်း (၂၀) ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးအရ အမျိုးသမီးများ မိသားစုဝင်ငွေတိုးလာမည်။ စီးပွားရေးအရ အဆင်ပြေလာမည်ဖြစ်သည်။ ရမှတ်မှာ (၃) မှတ်ဖြစ်သည်။ လူမှုရေး တွင် လူမှုဆက်ဆံရေးတွေ ပိုပြီးကောင်းလာမည်ဖြစ်သည်။ ရမှတ်မှာ (၂) မှတ်ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကုန်ကျစရိတ် သက်သာလာမည်။ အဝေးကိုသွားရောက်စရာမလိုခြင်း စသည့်အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်မည်။ ရမှတ်မှာ (၂)မှတ်ဖြစ်သည်။ စက်ချုပ်သင်တန်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၇) မှတ်ဖြစ်သည်။

(၄) ယာဉ်မောင်းသင်တန်း

ယာဉ်မောင်းသင်တန်းပြုလုပ်ရန် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်မှာ သိန်း (၃၀) ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးအရ ကိုယ့် အရပ်မှာပဲ ဝင်ငွေကောင်းကောင်းနဲ့ လုပ်နိုင်ပါသည်။ မိသားစုမှာရှိတဲ့ ကလေးတွေရဲ့ ပညာရေးကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင် သည်။ ရမှတ်မှာ (၃)မှတ်ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၃)မှတ်ဖြစ်သည်။

(၅) စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း

စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းအတွက် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်မှာ သိန်း(၃၀)ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးအရ စိုက်ပျိုးရေး ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ နည်းပညာများ ရရှိခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ရမှတ်မှာ (၃)မှတ်ဖြစ်သည်။ လူမှုရေးတွင် ကိုယ်သိသော နည်းပညာ ၁ကို အများကိုဖြန့်ဝေပေးနိုင်တယ်။ ရမှတ်က ၂ မှတ်ရတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ စိုက်ပျိုးရေးနည်းဖြင့် သစ်ပင်များ ပိုမိုများပြားလာနိုင်တယ်။ ရမှတ် ၂ မှတ်ဖြစ်တယ်။ စုစုပေါင်း ရမှတ်မှာ ၇ မှတ်ဖြစ်တယ်။

(၆) သစ်ပင်စိုက်ခြင်း

သစ်ပင်စိုက်ခြင်းအတွက် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်မှာ ၁၅ သိန်းဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးမှာ သစ်ပင်မှထွက် သော သီးနှံမှရောင်းချ၍ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်တယ်။ ရမှတ်မှာ ၂ မှတ်ဖြစ်တယ်။ လူမှုရေးမှာ မရှိပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အပူအအေးသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ခံနိုင်တယ်။ ရမှတ်မှာ ၂ မှတ်ဖြစ်တယ်။ စုစုပေါင်း ရမှတ်မှာ ၄ မှတ်ဖြစ်တယ်။

(၇) တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါး

တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါးအတွက် စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်မှာ ၁၀ သိန်းဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးမှာ တိရစ္ဆာန်တွေ တိုးပွားလာနိုင်ပါတယ်။ ရမှတ်မှာ ၃ မှတ်ဖြစ်တယ်။ လူမှုရေးမရှိ။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်များအတွက် ကောင်းကောင်းလုပ်နိုင်ပါတယ်။ ရမှတ်မှာ ၁ မှတ်ဖြစ်တယ်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ ၄ မှတ်ဖြစ်တယ်။

၆.ရပ်ရွာလူထု ဘေးအန္တရာယ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေ ဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	အချိန်
လမ်း	တစ်ရွာလုံး	တစ်ရွာလုံး၊ ဖုန်းနှင့် ချိတ်ဆက်မယ်	ကြာကန်ရွာလမ်း	ဗီဒီစီ၊ အမျိုးသမီး အဖွဲ့၊ ဆယ်ကျော် သက်၊ AAM၊ BRACED အခြားအဖွဲ့အစည်းများ	Actionaid BRACED	၂၀၁၈ ၁၂ လပိုင်း
စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း	တစ်ရွာလုံး	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် တောင်သူ၊ VDC	ကြာကန်ရွာတွင်း	တောင်သူဦးကြီးများ	ActionAid BRACED	၂၀၁၆၊ ၇ လပိုင်း
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	တစ်ရွာလုံး	သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် တောင်သူ၊ VDC	ကြာကန်ရွာ	တစ်ရွာလုံး	ActionAid BRACED	၂၀၁၆ ၇ လပိုင်း
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	ရွာတွင်းရှိ မြေယာမဲ့များ ဦးစားပေး	တိမွေးကုဌာန၊ VDC	ကြာကန်ရွာ	တစ်ရွာလုံးဆ	ActionAid BRACED	၂၀၁၇ ၁၁ လပိုင်း
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ရရှိအောင်	တောင်သူများ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် VDC တောင်သူအုပ်စုများ	ကြာကန်ကျေးရွာ	စိုက်ပျိုးရေးတောင်သူ များ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီ	-	၂၀၁၇

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေ ဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	အချိန်
ဆောင်ရွက်ခြင်း		ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မည်				

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းသော ကျေးရွာရှိ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ ပူးပေါင်းပေါင်း၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်လုပ်ငန်းများအတွင်းမှ လမ်းအား ၂၀၁၇ ခုနှစ် ၁၂ လပိုင်းတွင် လုပ်ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားပါတယ်။ လက်မှပညာသင်တန်းကို အမျိုးသမီးများ Actiomoid ၊ BRACED ၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသမီးများသာ တက်ရောက်ပြီး ၂၀၁၆ ၂ လပိုင်းတွင် လုပ်ဆောင်မည်ဟု ပြောကြားပါသည်။ ယာဉ်မောင်းသင်တန်းအား လူငယ်များအား တက်ရောက်ခိုင်း မည်ဟု ပြောခဲ့ကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းအား တစ်ရွာလုံးသစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပြီး (၂၀၁၇) ခုနှစ် (၉) လပိုင်းတွင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ပြောကြားပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါးအား တစ်ရွာလုံးဦးတည်ပြီး တိမွေးကုဌာန၊ VDC အဖွဲ့များနှင့် (၂၀၁၇) ခုနှစ် (၁၁) လပိုင်းတွင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ကြာကန်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ကြိုအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) : ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) : ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစာရင်း

စဉ်	အမည်	တာဝန်	ဝတ္တရား
၁။	ဦးမောင်စိန်	ခေါင်းဆောင်	အစည်းအဝေးဖိတ်ကြားခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ခြင်း၊ အခြားသူများ ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း။
၂။	ဦးမြင့်ထွေး	အတွင်းရေးမှူး	အစည်းအဝေးဖိတ်ကြားခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား ဦးဆောင်ကြီးကြပ်ခြင်း။
၃။	ဦးကျော်ငွေ	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	ငွေထိန်းသိမ်းခြင်း။
၄။	ဦးသန်းရှိန်	စာရင်းကိုင်	စာရင်းဇယားထည့်သွင်းခြင်း၊ စာရင်းရှင်းတမ်းလုပ်ခြင်း။
၅။	ဦးဝင်းဦး	နာယက	အတိုင်ပင်ခံ၊ အကြံပေးခြင်း။
၆။	ဒေါ်ထွေးလှိုင်	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို

			ကူညီပါဝင်ခြင်း။
၇။	ဒေါ်မိုးဝေ	အဖွဲ့ဝင်	စာရင်းစစ်ပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ လိုအပ်သလို ကူညီပါဝင်ခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အမည်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးမောင်စိန်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၇၉၁၇၅၂၇၉၅
၂	ဦးလှမောင်	ကျေးရွာမီးသတ်ခေါင်းဆောင်	ဖုန်းနံပါတ်မရှိ။
၃	ဒေါ်ရင်ရင်မိုး	အုပ်စုကျန်းမာရေးဆရာမ	၀၉-၇၉၇၂၁၆၇၀
၄	ဦးဌေးသိန်း	စိုက်ပျိုးရေး ရှေ့တန်းမှူး	၀၉-၇၈၉၂၇၇၅၅
၅	ဦးကျော်နိုင်	ကျေးရွာတိမွေးကု	၀၉-၇၈၇၆၂၃၂၈၄
၆	ဦးသောင်းဌေး	အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၇၈၁၇၁၀၇၉၉

အောက်

ရပ်ရွာအခြေပြု ဤတစ်သက်ပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

မောင်စိန်မောင်စိန်

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- ပုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

— ဦးစောမြတ် / အလှူချုပ်ကွန်ကွန်

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဝဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည်။
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ အခြားဘေးအန္တရာယ်များ မရှိသောကြောင့်။

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
ရှိပါသည်။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်ရှိသော အုပ်စုများ ရှိပါသည်။

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်ကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အခြေပြုဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မဟုတ်သောအစား မရှိပါ။

အကြံပြုချက်များ -

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ဆူနာမီ ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) မိုးများသောမြေပြိုမှု ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)	ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☒ မိုးရေချိန် မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့များရှိပါသလား။ ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။	ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။ ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။ သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။ ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု
 အားသာချက်များ - (ဒေသတွင်း၊ မြို့စေ့စေ့၊ စောင့်ကြည့်ရေး၊ စာရွက်၊ စာပို့များ ပြုစုခြင်း) ၂၅
 အားနည်းချက်များ - သေးငယ်စွာသာ စောင့်ကြည့်ရေး၊ စောင့်ကြည့်ရေး ဖြစ်ပြီး စာရွက်စာတမ်း
 အကြံပြုချက်များ -

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ) ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ) ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ အခြား စာရွက်အပိုသုံးပါ။

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

- တာဝန်ရှိသူများရှိပါက အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။
- ၀ အုန်းချုပ်ရေးကွဲ
  - ၂ မင်းအောင်မြင်
  - ၃ ဦးအောင်စွယ်
  - ၄ ဦးအောင်စွယ်
  - ၅ အုန်းချုပ်ရေးကွဲ
  - ၆ မင်းအောင်မြင်
  - ၇
  - ၈
  - ၉

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။
 ရှိ မရှိ
အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဇယားကို ကပ်ထားပါသလား။
ရှိ

ပုဂ္ဂိုလ်က အဘယ်ကြောင့်နည်း အဆင်မပြေ
ကျေးဇူးပြု၍ ပိုမိုစေ့စပ်မှုပေးပါရန်

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ - ဆက်သွယ်ခြင်း ဖြစ်ပွားမှု များမီ ယောဂျီနီယန် ရေး ဝါဟင် လာအိုများ

အကြံပြုချက်များ - ဆက်သွယ်ရေး

ဆင့်ကမ်း

ဆင့်ကမ်း

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကုလကဗျာ

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြင့်ပေးပါရန်။

တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်

လက်ကိုင်ဖုန်း

AM / FM ရေဒီယိုများ

VHS / HF ရေဒီယိုများ

ရုပ်မြင်သံကြား

အရေးဒေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ

နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည်အဖွဲ့မှ မတ်ရန်။

- အားသာချက်များ - အန္တရာယ် ခြေတစ်ဖက်ထဲ ထားအချက် စစ်တမ်း မှားကား
- အားနည်းချက်များ - စစ်တမ်း အဖွဲ့အစည်းများ ပြင်ဆင် ပြုပြင်ရေးများ ပြုပြင်ရေးများ
- အကြံပြုချက်များ -

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

- အန္တရာယ်မြေမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
- ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
- ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
- အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓
- မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည်အဖွဲ့မှ မတ်ရန်။

- အားသာချက်များ -
- အားနည်းချက်များ - ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ် များ ခြေတစ်ဖက်ထဲ ထားအချက် မှားကား
- အကြံပြုချက်များ - စစ်တမ်း အဖွဲ့အစည်းများ ပြင်ဆင် ပြုပြင်ရေးများ ပြုပြင်ရေးများ

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
  - ✓ လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
  - ✓ ရေဒီယို (VHF/HF)
  - ✓ သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
  - လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
  - အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
  - ခေါင်းလောင်း
  - အော်လံများအသုံးပြုခြင်း သတိပေးခြင်း ✓
  - ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
  - အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။
- ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
- မရှိလျှင် ဘာကြောင့်၊ တယ်လီ ကိရိယာများ တပ်ဆင်ရန် လုံ့ဆော်ရမည်နည်း။

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ - အန္တရာယ်မြစ်တစ်ခုခု သက်တမ်းချက်များ ကား ရှင် ဣန္ဒာဝဂ္ဂ

အားနည်းချက်များ - (ဗြ ၄.၀၀၆၆)

အကြံပြုချက်များ - (

၂၀၁၆

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အောက်ဖော်ပြပါ အလုပ်များ ကား အသေးစား ရပ်ရွာများ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအညွှန်း ပစ္စည်းများ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်ပတီ
- အခြား

ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်

ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောဧရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား

လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်

အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်

အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်

ရေးဦးပြုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်

အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်

ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့ဝဘ်များ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်

ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်

ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)

နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်

အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

၃၀

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ၄ အထက် ကိုအခြေခံ၍ အရာများ ကား သိရှိခြင်း

အားနည်းချက်များ - ဆေးအန္တရာယ် မြစ်တစ်ခုခု သက်တမ်းချက်များ ကား ၂၀၁၆

အကြံပြုချက်များ - သို့သော်လည်းကောင်း၊ လမ်းညွှန်များ ကား သိရှိလာခြင်း။

၂၀၁၆

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်ခြင်း ဝမ်းကြီး ဖြင့်လည် ဆူထောင်ကြည့်ပါ။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။ အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အပြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လိုဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဥပမာ အန္တရာယ်ပြင်ဆင်ခြင်း ဝမ်းကြီး ဖြင့်လည် ဆူထောင်ကြည့်ပါ။ သတ်မှတ်ချက်များ ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ထား၊ နန္ဒာ့ရယ် နှစ်ဦးက နေရာပေးခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်

အားနည်းချက်များ - ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း နှစ်ဦးက နေရာပေးခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်

အကြံပြုချက်များ - ဤပြင်ဆင်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်အတွင်း သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ ✓

၃၂

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ -

အားနည်းချက်များ -

အကြံပြုချက်များ -

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကို ထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ